

DZIELNICA LSM

ul. Gracjana Chmielewskiego

ul. Wacława Lasockiego

Gracjan CHMIELEWSKI (1840 - 17 maja 1930)

Pedagog, polski botanik, powstaniec styczniowy 1863 r., wychowanek Szkoły Głównej w Warszawie, i kawaler Krzyża Virtuti Militari. Urodził się w 1840 r. w Kraśniku, w guberni lubelskiej. Pochodził z rodziny szlacheckiej, Franciszka Chmielewskiego i Agnieszki ze Świtasiowskich. Gimnazjum Męskie w Lublinie ukończył w 1861 r. Studia wyższe podjął w Instytucie Politechnicznym w Puławach. Jako student Instytutu Politechnicznego w Puławach, wstąpił w styczniu 1863 r., do biwakującego w wąwozach Kazimierza Dolnego, zgrupowania powstańczego Leona Frankowskiego i Antoniego Zdanowicza, zwanego oddziałem lubelsko-puławskim. Walczył w Sandomierskiem, w oddziałach gen. Mariana Langiewicza i po powrocie w Lubelskie, w kawalerii Tomasza Wierzbickiego (Wagnera). Brał udział w największych bitwach powstańczych na Lubelszczyźnie: pod Kaniwołą (23 lipca 1863), Żyrzynem (8 sierpnia 1863), Chruśliną (14 sierpnia 1863). Aresztowany i więziony, pozostawał później przez długi czas pod nadzorem policyjnym. Stopień magistra nauk przyrodniczych uzyskał w Szkole Głównej w Warszawie. Zamieszkał, wraz z żoną Walerią z Oszczepalskich, w Warszawie, gdzie w latach 1869-1905 pracował, jako nauczyciel przedmiotów przyrodniczych w różnego typu szkołach państwowych, jak i prywatnych. Przez blisko 40 lat uczył bez przerwy w szkołach warszawskich. W 1905 r. przeszedł na emeryturę i osiadł w Samurkach pod Lublinem. Po kilku miesiącach - dzięki zelżeniu ucisku rusyfikacyjnego, wskutek wybuchu rewolucji 1905 roku, mógł zorganizować pierwsze polskie prywatne Gimnazjum Męskie im. Stanisława Staszica (w wynajętym budynku) przy ul. Królewskiej 15., którego został pierwszym dyrektorem. Władze rosyjskie jednak odmówiły szkole prywatnej wszelkich praw państwowych i kończąc szkołę polską młodzież pozostawała bez przyszłości. O otwarciu jej występowała spółka cywilna. Eugeniusz Eibisch w Prywatnym Filologicznym Zakładzie Naukowym im. Staszica w Lublinie pod kierunkiem Gracjana Chmielewskiego. Z grupą kolegów założył w szkole tajną organizację o charakterze politycznym. Jako dyrektor prowadził szkołę im. Staszica do 7 maja 1919 r. tj. do chwili przekazania jej władzom państwowym. Po złożeniu rezygnacji z funkcji dyrektora szkoły, wyjechał do Nałęczowa, gdzie zamieszkał w swoim dworku w Wymysłowie Kolonii, tuż przy stacji kolejowej "Nałęczów" (dzisiaj Sadurki). Był pierwszym Prezesem Oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego w Lublinie. Gracjan Chmielewski za walkę o niepodległość Ojczyzny został odznaczony Krzyżem Virtuti Militari oraz pośmiertnie, Krzyżem Niepodległości z Mieczami. Zmarł 17 maja 1930 w Wymysłowie Kolonii, i pochowany został na cmentarzu przy ulicy Lipowej w Lublinie. *Wikipedia*

Wacław LASOCKI (ur. 1837, zm. 1921)

Lekarz i społecznik, pamiętnikarz i bibliofil, uczestnik powstania styczniowego, sybirak. Ukończył Uniwersytet Kijowski. Od 1875 roku był lekarzem naczelnym Kolei Nadwiślańskiej, a od 1884 roku był prezesem Rady Zakładu Leczniczego w Nałęczowie i jednym z jego założycieli. Współtwórca nałęczowskiego muzeum i jego kustosz. Zmarł i został pochowany w Nałęczowie.